

Detaljert undervisningsplan FIL 2202
Torsdager 10.15-12.00, seminarrom 152.

	Dato	Tema	Kommentarer/ ressurser
1	20/1 TP	Filosofisk antropologi: Likhets- argumentasjon	Platon. <i>Staten</i> , bok 5, 195–218. Okin, S. M. 1979. “Philosopher Queens and Privates Wives”, i <i>Women in Western Political Thought</i> , 28–50.
2	27/1 TP	Filosofisk antropologi: Forskjells- argumentasjon	Aristoteles. 1977. “The Difference Between Men and Women”, i <i>History of Ideas on Women</i> , 43–54. Okin, S. M. 1979. “Woman’s Place and Nature in a Functionalist World”, i <i>Women in Western Political Thought</i> , 73–96.
3	3/2 TP	Fornuft og følelser	Kant. 1977. “The Interrelations of the two sexes”, i <i>History of Ideas on Women</i> , 129–144. Wollstonecraft. M. 1994. <i>Vindication</i> (i utvalg). Wiestad. 2004. “Den skjønnne og følende forstand”, i <i>Nytt om kvinneforskning</i> 4/04.
4	10/2 TP	Liberalistisk kjønnsteori	Mill, J.S. 2006. <i>Kvinneundertrykkelsen</i> , 45–75, 98–129. Taylor, H. 1994. “Kvinnens frigjøring”, i <i>De store hundreårsbølgene</i> , 152–166.
5	17/2 TP	Materialistisk kjønnsteori	Engels, F. 1994. “Kjønns-slaveriet”, i <i>De store hundreårsbølgene</i> , 168–175. Pettersen, T. 1999. “Karl Marx og Friedrich Engels. Undertrykkelsens opprinnelse og opphør”, i <i>Kjønnsperspektiver på filosofihistorien</i> , 201–215. Luxemburg, Rosa. 2004. “Writings on Women”, i <i>The Rosa Luxemburg Reader</i> , 232–245. Beauvoir, S. de. 2000. “Den historiske materialismens synsvinkel”, i <i>Det annet kjønn</i> , 94–101.
6	24/2 TP	Kjønn og filosofihistorie	Lloyd, G. 1995. <i>Mannlig og kvinnelig i vestens filosofi</i> , 18–20, 66–121. Pettersen, T. 2011. “Kjønn, feminisme og filosofihistorie”, i <i>Filosofiens annet kjønn</i> , kapittel 3.
7	3/3 TP	Kjønn og filosofihistorie	Warren, Karen J. (red.). 2009. <i>An Unconventional History of Western Philosophy</i> . 1–23.

			<p>O'Neill. 1989. "Disappearing Ink: Early Modern Women Philosophers and Their Fate in History", <i>Philosophy in a Feminist Voice</i>, 17–33</p> <p>Sophia. 1739. <i>Woman Not Inferior to Man</i>. 1–33.</p>
8	10/3 TP	Filosofi og kjønnsforskjeller	<p>Beauvoir, de S. 2000. "Kvinnens situasjon og karakter", i <i>Det annet kjønn</i>, 698–726.</p> <p>Pettersen, T. 2011. "Filosofi, kjønnsforskjeller og situasjon. Simone de Beauvoir", i <i>Filosofiens annet kjønn</i>, kapittel 4.</p>
	17/3		Ingen undervisning (studieuke)
9	24/3 TP	Kjønn og moralfilosofi	<p>Jaggar, A. 2000. "Feminism in ethics. Moral justification", i <i>The Cambridge Companion to Feminism in Philosophy</i>, 225–242.</p> <p>Pettersen, T. 2008. "The Perspective of care" og "Normative Foundations and Formal Features", i <i>Comprehending Care</i>, 1–16, 31–49.</p>
10	31/3 TP	Kjønn og rettferdighetsteori	<p>Okin, M, S. 1989. "Justice and gender" og "Toward a Humanist Justice", i <i>Justice, Gender and the Family</i>, 3–24, 170–186.</p> <p>Bubeck, D. 2000. "Feminism in political philosophy. Women's difference", i <i>The Cambridge Companion to Feminism on Philosophy</i>, 185–204.</p>
11	7/4 HM	Kjønn og epistemologi	<p>Benhabib, S. 1992. <i>Situating the Self. Gender, Community and Postmodernism in Contemporary Ethics</i>, 203– 230.</p> <p>Fricker, M. 2000. "Feminism in epistemology. Pluralism without postmodernism", i <i>The Cambridge Companion to Feminism in Philosophy</i>, 146–165.</p>
12	14/4 TP	Kjønn, etnisitet og det offentlige rom	Mahrtdt, H: "Hannah Arendt: Identitet og kjærlighet til verden"
	21/4		Ingen undervisning (påske)
13	19/ 4 TP	Kjønn og politisk filosofi	<p>Jagger, A. M. 2005. "Saving Amina: Global Justice for Women and Intercultural Dialogue", i <i>Ethics & International Affairs</i> 55–75.</p> <p>Nussbaum, M. C. 2005. "Women and Cultural Universals", i <i>Feminist Theory. A Philosophical Anthology</i>, 302–324.</p>
14	5/4 TP	Kjønn og politisk filosofi	Spivak, G. C. 2009. "Kan de underordnede tale? i <i>Agora</i> , nr. 1, 40–103.

Pensum/læringskrav

Aristoteles. 1977. "The Difference Between Men and Women", i *History of Ideas on Women*, Rosemary Agonito (red.), New York: Perigee, 43-54.

Beauvoir, Simone de. 2000. "Kvinnens situasjon og karakter", i *Det annet kjønn*, Oslo: Pax Forlag A/S, 698–726.

Beauvoir, Simone de. 2000. "Den historiske materialismens synsvinkel", i *Det annet kjønn*, Oslo: Pax Forlag A/S, 94–101.

Benhabib, Seyla. 1992. "Feminism and the Question of Postmodernism", i *Situating the Self. Gender, Community and Postmodernism in Contemporary Ethics* Cambridge: Polity Press, 203–240.

Bubeck, Diemut. 2000. "Feminism in political philosophy. Women's difference", i *The Cambridge Companion to Feminism in Philosophy*, Fricker Miranda & Jennifer Hornsby (red.), Cambridge: Cambridge University Press, 185– 204.

Engels, Friedrich. 1992. "Kjønnsloveriet", i *De store hundreårsbølgene. Kjønnsdebatt gjennom 300 år*, Wiestad, Else (red.). Oslo: Emilia forlag, 168-175.

Fricker, Miranda. 2000. "Feminism in epistemology. Pluralism without postmodernism", i *The Cambridge Companion to Feminism in Philosophy*, Fricker Miranda & Jennifer Hornsby (red.), Cambridge: Cambridge University Press, 146–165.

Hudis, Peter & Kevin B. Anderson. 2004. *The Rosa Luxemburg Reader*. New York: Monthly Review Press, 233–245.

Jaggar, Alison. 2000. "Feminism in ethics. Moral justification", in *The Cambridge Companion to Feminism in Philosophy*, Fricker, Miranda & Jennifer Hornsby (red.), Cambridge: Cambridge University Press, 225-242.

Jagger, Alison. M. 2005. "Saving Amina: Global Justice for Women and Intercultural Dialogue", i *Ethics & International Affairs*, Volume 19.3, 55-75.

Lloyd, Genevieve. 1995. *Mannlig og kvinnelig i vestens filosofi*. Oversatt av Kjell Olaf Jensen og Eivind Tjønneland. Oslo: Cappelen, 18–20, 66 –121.

Kant, Immanuel. 1977. "The Interrelations of the two sexes", i *History of Ideas on Women*, Rosemary Agonito, (ed.) New York: Perigee, 129–144.

Mahrtdt, Helgard: "Hannah Arendt: Identitet og kjærlighet til verden." Upublisert.

Mill, John Stuart. 2006. *Kvinneundertrykkelsen*. Oversatt av Kai Swensen. Oslo: Pax Forlag A/S, 45–75, 98–129.

Nussbaum, Martha C. 2005. “Women and Cultural Universals”, i *Feminist Theory. A Philosophical Anthology*, Cudd, Ann E. and Robinson O. Andreasen (red.), Malden.: Mass, Blackwell Publishing, 302–324.

Okin Moller, Susan. 1979. “Philosopher Queens and Privates Wives”, i *Women in Western Political Thought*, Princeton: Princeton University Press, 28–50.

Okin Moller, Susan. 1979. “Woman’s Place and Nature in a Functionalist World”, i *Women in Western Political Thought*, Princeton: Princeton University Press, 73–96.

Okin Moller, Susan. 1989. “Justice and gender” og “Toward a Humanist Justice”, i *Justice, Gender and the Family*, New York: Basic Books, 3–24, 170–186.

O’Neill, Eileen. 1989. “Disappearing Ink: Early Modern Women Philosophers and Their Fate in History”, i *Philosophy in a Feminist Voice. Critiques and Reconstructions*, Janet A Kourany (red.), Princeton: Princeton University Press, 17–33.

Pettersen, Tove. 1999. “Karl Marx og Friedrich Engels. Undertrykkelsens og opprinnelse og opphør”, i *Kjønnsperspektiver i filsofihistorien*, Rustad, Linda M. og Bondevik, Hilde (red.), Oslo: Pax forlag, 201–215.

Petterensen, Tove. 2008. "The Perspective of care" og "Normative Foundations and Formal Features", i *Comprehending Care*. Lexington Books, Roman & Littlefield Publishers Inc, 1–16, 31–49.

Pettersen, Tove. 2011. *Filosofiens annet kjønn*. Oslo: Pax Forlag A/S, kapittel 3 og 4. (under utgivelse).

Platon. 2001. *Platons samlede verker. Bind 5 . Staten og Kleitofon*. Oversatt av Henning Mørland og Tore Frost. Oslo, Vidarforlaget A/S.

Sophia. 1739. *Woman Not Inferior to Man*. London: Printed for John Hawkins. The Online Books Page, 1–33.

Taylor Mill, Harriet. 1994. "Kvinnens frigjøring", i *De store hundreårsbølgene. Kjønsdebatt gjennom 300 år*, Wiestad, Else (red.). Oslo: Emilia Forlag, 152–166.

Warren, Karen J. (red.). 2009. *An Unconventional History of Western Philosophy*. Landham, Maryland: The Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc., 1–23.

Wiestad, Else. 2004. "Den skjønnne og følende forstand", i *Kvinneforskning* nr. 4/04.

Wiestad, Else. 2002. "Empowerment Inside Patriarchy", i *Re-Reading The Canon. Feminist Interpretations of Jean-Jacques Rousseau*, Lynda Lange (red.), Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press.

Wollstonecraft, Mary. 1994. "Et forsvar for kvinnens rettigheter" (utvalg), i *Feminismens klassikere*, Rønning, Anne Holden og Toril Hansen (red.), Oslo: Pax Forlag A/S.

Anbefalt litteratur:

Pettersen, Tove. 2011. *Filosofiens annet kjønn*. Oslo, Pax Forlag A/S (under utgivelse).

Kort om emnet

Hvorfor er det (tilsynelatende) så få kvinner i filosofihistorien, og hvilke epistemologiske konsekvenser har dette? Hvordan kan likebehandling og forskjellsbehandling mellom kjønnene gis en filosofisk begrunnelse? Hvilken betydning har det for konstruksjonen av politiske og etiske teorier, at disse teoriene i all hovedsak har blitt utformet av menn?

Emnet er organisert tematisk rundt disse spørsmålene, og gir en innføring i debatten om hvorvidt kjønn påvirker og legger premisser for filosofiske teorier, særlig i forbindelse med menneskesyn (filosofisk antropologi), kunnskapsteori (epistemologi), og teorier om hvordan mennesket bør leve (normative teorier).

Hva lærer du?

Studentene skal oppnå innsikt i de grunnleggende problemstillingene knyttet til debatten om hvorvidt kjønn (og situasjon) legger premisser for, eller påvirker, ulike filosofiske teorier, og de skal kjenne til hovedposisjoner innen den feministiske filosofien.

Studentene skal også tilegne seg begrepsmessige redskaper som gjør dem i stand til å identifisere, problematisere, drøfte og evaluere kjønnete aspekter ved ulike kunnskap-menneske-, moral- og virkelighetssyn i filosofien. Emnet gir dessuten øvelse i muntlig og skriftlig fremstilling av en filosofisk argumentasjon knyttet til emnets tema.

Undervisning

14 dobbeltimer med seminarundervisning. Alle studenter skal i løpet av semesteret presentere og levere et sammendrag av en pensumtekst på 1-2 sider som skal godkjennes

av lærer. Dette er en obligatorisk aktivitet som må godkjennes av lærer. I tillegg forventes det aktiv medvirkning i diskusjonene av pensumtekstene fra alle studentene.

Vurdering og eksamen

Eksamensformen på FIL2202 er en emneoppgave (essay) på ca. 8 sider (2300 tegn pr side, referanser i tillegg). Temaet for skrivingen skal knyttes til pensum, og problemstilling utformes av studenten i samråd med faglærer. Oppgaven leveres etter at undervisningen er avsluttet, og til en fastsatt frist. Alle studenter skal også i løpet av semesteret presentere og levere et sammendrag av en pensumtekst på 1-2 sider som skal godkjennes av lærer.

Tekster inn og ut av kompendium:

* Teksten finnes allerede i kompendium fra våren 2010

~~Øverstøket betyr at teksten skal ut.~~

Gul bakgrunnsfarge betyr at teksten er ny fra 2011, og skal inn

Aristoteles. 1977. "The Difference Between Men and Women", i *History of Ideas on Women*, Rosemary Agonito (red.), New York: Perigee, 43-54. (7 sider).*

~~Baier, Annette. 1987. "Hume, The Women's Moral Theorist?" i: Kittay, Eva Feder and Meyers, Diane (eds.) *Women and Moral Theory*. Totowa: Rowman & Littlefield, . s. 37-55. (18 sider)..~~

~~Baier, Annette "What do Women Want in a Moral Theory?" i: (ed) Mary Jeanne Larrabee, *An Ethic of Care: Feminist and Interdisciplinary Perspectives*, 1993. New York: Routledge . s. 37-55. (18 sider)..~~

Beauvoir, Simone de. 2000. "Kvinnens situasjon og karakter", i *Det annet kjønn*, Oslo: Pax Forlag A/S, 698–726. (28 sider).*

Beauvoir, Simone de: 2000. "Den historiske materialismens synsvinkel", i *Det annet kjønn*, Oslo: Pax Forlag A/S, 94–101.*

Benhabib, Seyla. 1992. "Feminism and the Question of Postmodernism", i *Situating the Self. Gender, Community and Postmodernism in Contemporary Ethics* Cambridge: Polity Press, 203–240.

Bubeck, Diemut. 2000. "Feminism in political philosophy. Women's difference", *The Cambridge Companion to Feminism in Philosophy*, 185– 204.*

Engels, Friedrich. 1992. "Kjønnsloveriet", i *De store hundreårsbølgene. Kjønnsdebatt gjennom 300 år*, Wiestad, Else (red.). Oslo: Emilia forlag, 168-175. (8 sider).*

Fricker, Miranda. "Feminism in epistemology. Pluralism without postmodernism", i *The Cambridge Companion to Feminism in Philosophy*, Fricker Miranda & Jennifer Hornsby (red.), Cambridge: Cambridge University Press, 146–165.*

Gilligan, Carol: "Relasjoner" i: *Med en annen stemme.*, 2002. Oslo: Gyldendal Akademiske. (28 sider).

Hudis, Peter & Kevin B. Anderson. 2004. *The Rosa Luxemburg Reader*. New York: Monthly Review Press, 233–245.*

~~Hume, David “Of Love and Marriage” s. 92-95 og “Of Polygamy and Divorce” s. 95-100
i: (ed.) Mahowald, Mary Briddy *Philosophy of Woman*, 1978. Hackett Publishing
Company, Indianapolis. (8 sider).~~

~~Hume, David: : “Om kyskhed og tilbageholdenhed” i: *De store hundreårsbølger. Kjønndebatten gjennom 300 år.* Red. Else Wiestad. Oslo 1994. Emilia Press.~~

Jaggar, Alison. 2000. “Feminism in ethics. Moral justification”, in *The Cambridge Companion to Feminism in Philosophy*, Fricker Miranda & Jennifer Hornsby (red.), Cambridge: Cambridge University Press, 225-242. *

Jagger, Alison. M. 2005. “Saving Amina: Global Justice for Women and Intercultural Dialogue“, i *Ethics & International Affairs*, Volume 19.3, 55-75.(64 sider).*

Lloyd, Genevieve. 1995. *Mannlig og kvinnelig i vestens filosofi*. Oversatt av Kjell Olaf Jensen og Eivind Tjønneland. Oslo: Cappelen, 18–20, 66 –121.*

~~Luce Irigaray : *An Ethics of Sexual Difference*, 1993. London : Athlone Press. (ca. 25 sider).~~

~~Luce Irigaray: Irigaray ”Je-Luce Irigaray” : Intervju av E. Hirsh og G. Olson., *Agora* 4/2000 -1/2001. (ca 12 sider).~~

Kant, Immanuel. 1977. "The Interrelations of the two sexes", i *History of Ideas on Women*, Rosemary Agonito, (ed.) New York: Perigee, 129–144. (15 sider).*

Mahrtdt, Helgard: " Hannah Arendt: Identitet og kjærlighet til verden." Upublisert.*

~~Mill, John Stuart "The Subjection of Women" i: (ed) Rosemary Agonito, *History of Ideas on Women*, 1977. New York:Perigee. s. 225-248. (23 sider).~~

Mill, John Stuart. 2006. *Kvinneundertrykkelsen*. Oversatt av Kai Swensen. Oslo: Pax Forlag A/S, 45–75, 98–129.*

~~Moi, Toril "Kroppen er en situasjon: Simone de Beauvoir" i: *Hva er en kvinne : Kjønn og kropp i feministisk teori*", 1998. Gyldendal: Oslo . s. 91-121. (30 sider).*~~

~~Noddings, Nel: "An Ethic of Caring", i *Caring: A Feminine Approach to Ethics & Moral Education*, , 1984. University of California Press: Berkeley, . s 79-103. (24 sider)..~~

Okin Moller, Susan. 1979. "Philosopher Queens and Privates Wives", i *Women in Western Political Thought*, Princeton: Princeton University Press, 28–50. (22 sider). *

Okin Moller, Susan. 1979."Woman's Place and Nature in a Functionalist World", i *Women in Western Political Thought*, Princeton: Princeton University Press, 73–96. (23 sider).*

Okin Moller, Susan. 1989. "Justice and gender" og "Toward a Humanist Justice", i *Justice, Gender and the Family*, New York: Basic Books, 3–24, 170–186.*

O'Neill, Eileen. 1989. "Disappearing Ink: Early Modern Women Philosophers and Their Fate in History", i *Philosophy in a Feminist Voice. Critiques and Reconstructions*, Janet A Kourany (red.), Princeton: Princeton University Press, 17–33.*

Pettersen, Tove. 1999. "Karl Marx og Friedrich Engels. Undertrykkelsens og opprinnelse og opphør", i *Kjønnsperspektiver i filosofihistorien*, Rustad, Linda M. og Bondevik, Hilde (red.), Oslo: Pax forlag, 201–215 (15 sider).*

~~Pettersen, Tove "Gender Issues and Criticism" og "Care and Traditional Moral Theory" og "The Circles of Care" i : Comprehending Care, , 2008. Lexington Books, Roman & Littlefield Publishers Inc, . s. 17–29, 65–84.~~

Pettersen, Tove. 2011. *Filosofiens annet kjønn*. Oslo: Pax Forlag A/S, kapittel 1–9.

Platon. 2001. *Platons samlede verker. Bind 5 . Staten og Kleitofon*. Oversatt av Henning Mørland og Tore Frost. Oslo, Vidarforlaget A/S. (23 sider).*

Sophia. 1739. *Woman Not Inferior to Man*. London: Printed for John Hawkins. The Online Books Page, 1–33.*

~~Merleau-Ponty, Maurice "Egenkroppens syntese" s. 104-111, og "Kroppen som
kønsvæsen" s. 112-136 i: Kroppens fenomenologi, Pax: Oslo 1994. (31 sider).~~

Nussbaum, Martha C. 2005. "Women and Cultural Universals", i *Feminist Theory. A
Philosophical Anthology*, Malden.: Mass, Blackwell Publishing, 302–324.*

~~Rousseau, Jean-Jaques.: Émile, Bok V, Kap. 1 (i utvalg), 1963. København.. (20 sider).
Sophia "Kvinnen er ikke mannen underlegen" i: (red.) Wiestad, Else, De store
hundreårsbølgene. Kjønndebatt gjennom 300 år, 1994. Oslo: Emilia forlag, 101-112. (13
sider).~~

Taylor Mill, Harriet. 1994. "Kvinnerens frigjøring", i *De store hundreårsbølgene.
Kjønndebatt gjennom 300 år*, Wiestad, Else (red.). Oslo: Emilia Forlag, 152–166. (14
sider).*

Warren, Karen J. (red.). 2009. *An Unconventional History of Western Philosophy*. Landham,
Maryland: The Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc., 1–23. *

~~Wiestad, Else "Kvinnefrigjøring i det 19. århundre" i: (red.), Hareide, Stig, m.fl.,
Lærebok i filosofihistorie, 1996. Oslo: Det Norske Samlaget, s. 509-515. (5 1/2 side).~~

Wiestad, Else. 2004. "Den skjønnne og følende forstand", i *Kvinneforskning* nr. 4/04. (Ca. 15 sider).*

Wiestad, Else. 2002. "Empowerment Inside Patriarchy", i *Re-Reading The Canon. Feminist Interpretations of Jean-Jacques Rousseau*, Lynda Lange (red.), Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press.*

~~Wiestad, Else: "Romlig selv – med vekt på kjønn og lokalisering" i Norsk filosofisk tidsskrift, nr 4, 2007. s. 289 – 300.~~

Wollstonecraft, Mary. 1994. "Et forsvar for kvinnens rettigheter (Utvalg) i: Feminismens klassikere. Red. Anne Holden Rønning og Toril Hansen, Oslo: Pax Forlag A/S.*

~~Young, I.M. "Throwing Like a Girl": A Phenomenology of Feminine Body
Comportment" i: On Female Body Experience. "Throwing like a Girl" and Other Essays,
2005. Oxford. s. 27 – 45.~~